

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 24 (1979), No. 1, 54--60

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139441>

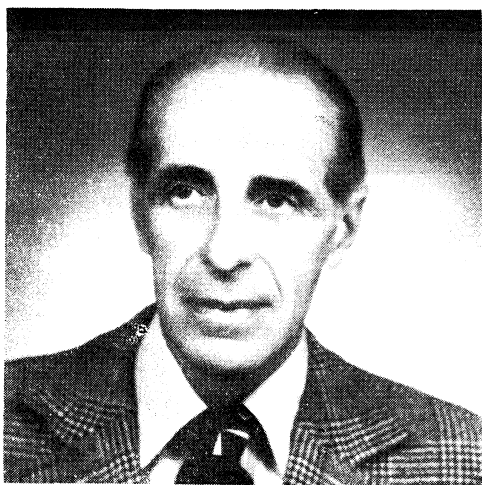
Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1979

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

a pedagogické mistrovství, tak i pro příkladnou svědomitost a hluboce lidský přístup ke každému jednotlivci. Prof. Svoboda je odpovědným řešitelem dílčího úkolu státního plánu „Geometrie přímkových útvarů a jejich zobecnění“

a členem komise pro obhajoby kandidátských disertačních prací v oboru geometrie.

Neradi bychom přešli vysokoškolskou přednáškovou činnost profesora Karla Svobody jen prostým konstatováním, že je vzorným pedagogem. Vyváženost poměru formy a obsahu jeho geometrických přednášek zajišťuje posluchačům radostný prožitek z probírané látky. Nedogmatičnost pojetí vychovává ve studentech správný přístup k odborné a filozofické problematice geometrických pojmů, a to u budoucích odborných pracovníků i u nastávajících učitelů. Až úzkostlivě hledá náležité místo a dostatečný rozsah geometrických znalostí ve struktuře vzdělání současného matematika.

Co přát jubilantovi, který si sám ze všeho nejvíc přeje, aby tento článek o něm již končil? Přejme mu mnoho dalších vědeckých úspěchů, dostatek klidu k práci, volné chvílky na utužování zdraví a radostnou pohodu uprostřed rodiny.

Ivan Kolář, Milan Sekanina

14. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE O MATEMATICE NA VŠTEZ S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ

Konference se konala ve dnech 18.–22. září 1978 v hotelu Moskva v Gottwaldově. V po-

sloupnosti čtrnácti celostátních konferencí šlo o prvou konferenci s mezinárodní účastí. Zúčastnilo se jí celkem 12 zahraničních hostů, z toho 1 účastník ze SSSR, 1 účastnice z BLR, 2 účastníci z NDR a 8 účastníků z PLR. Konference se zúčastnilo 166 domácích účastníků (124 z ČSR, 42 ze SSR). Z celkového počtu domácích účastníků bylo 160 učitelů vysokých škol technických, ekonomických a zemědělských, 2 učitelé UK v Praze, 1 člen MÚČSAV, 1 pracovnice výzkumného ústavu a 2 pracovnice SNTL.

Konferenci uspořádala katedra matematiky a deskriptivní geometrie FT VUT v Gottwaldově spolu s katedrou matematiky SF SVŠT v Bratislavě, Komisí JČSMF pro matematiku na VŠTEZ a JSMF. Přípravný výbor konference pracoval v tomto složení: doc. B. BUDINSKÝ, RNDr. J. BUREŠOVÁ, B. DRAPALA, F. DUBČÁK, PhDr. A. GLOGAR, doc. O. JAROCH, doc. B. KOLIBIAROVÁ, J. KOVAŘÍKOVÁ, prof. V. MEDEK, V. NEDOMANSKÁ, doc. L. NOVÁK — předseda, RNDr. K. STACH, RNDr. S. ŠMAKAL, doc. J. ŽILINKOVÁ.

PONDĚLÍ 18. ZÁŘÍ 1978

V předvečer zahájení konference se sešla Komise pro matematiku na VŠTEZ spolu

s přípravným výborem na své 22. schůzi. Předmětem jednání bylo upřesnění programu konference a dále příprava 15. celostátní konference, která se bude konat v září 1979 v západočeském kraji.

Pro domácí i zahraniční účastníky byl uspořádán seznamovací večer v divadelním sále hotelu Moskva. Jménem organizátorů pozdravil přítomné předseda přípravného výboru konference doc. RNDr. L. NOVÁK, CSc. O příjemný průběh večera se postaral valašský soubor Vonica při ZPS, Rudý říjen a Svit Gottwaldov. Jeho členové předvedli valašské tance a zpěvy za doprovodu cimbálové muziky. V dalším průběhu večera napomáhal k seznámení účastníků soubor Diskant, který hrál k poslechu i k tanci.

ÚTERÝ 19. ZÁŘÍ

(dopolední zasedání řídil doc. L. NOVÁK)

Konferenci slavnostně otevřel doc. RNDr. L. NOVÁK, CSc., proděkan technologické fakulty VUT v Gottwaldově. Poté pozdravil jednání konference předseda JČSMF akademik JOSEF NOVÁK. Ve svém projevu hovořil o činnosti JČSMF a kladně hodnotil činnost Komise pro matematiku na VŠTEZ v rámci činnosti JČSMF. Jménem Komise pro matematiku na VŠTEZ přivítal účastníky konference její předseda doc. RNDr. B. BUDINSKÝ, CSc. Připomněl smutnou skutečnost, že odešel velký příznivec těchto konferencí, přední čs. matematik prof. RNDr. Jiří FÁBERA, CSc., člen korespondent ČSAV, a vyzval přítomné, aby povstáním uctili jeho památku. Ve svém dalším projevu seznámil doc. B. BUDINSKÝ přítomné s programem konference a předložil plénu ke schválení pracovní předsednictvo v tomto složení: doc. B. BUDINSKÝ — předseda, RNDr. J. BUREŠOVÁ, F. DUBČÁK, doc. O. JAROCH, doc. F. HARANT, doc. J. KLÁTIL, doc. B. KOLIBAROVÁ, RNDr. B. KUTINOVÁ, prof. V. MEDEK, akademik J. NOVÁK, doc. L. NOVÁK, doc. J. PIDANY, prof. V. PLESKOT, prof. J. POLÁŠEK, doc. J. RŮŽIČKA, akademik Š. SCHWARZ, doc. S. ŠANTAVÁ, RNDr. S. ŠMAKAL, doc. J. ŽILINKOVÁ. Po krátké přestávce pokračovalo jednání konference úvodní přednáškou.

VTR a její odraz ve studiu na VŠTEZ

doc. PhDr. EMIL DUDA, CSc., SVŠT Bratislava

Přednášející hovořil o vědeckotechnické revoluci a o úkolech, které stojí před lidstvem v období VTR. Zdůraznil podíl vědy a techniky na tomto úsilí, úkol vzdělávání v tomto období a jeho význam v nejbližším dvacetiletí. Přednášku ukončil zdůrazněním významu matematiky v procesu vědeckotechnické revoluce. Přednáška dala posluchačům mnoho podnětů k zamyšlení a byla v průběhu konference mnohokrát diskutována, zejména v jednání sekci.

(dopolední zasedání řídila doc. J. Žilinková)

O niektorých poznatkoch vyplývajúcich z riešenia úlohy RŠ — 16

prof. RNDr. VÁCLAV MEDEK, SVŠT Bratislava

Jednání 14. celostátní konference se zaměřilo především na problematiku týkající se řešení rezortní výzkumné úlohy RŠ — 16: Cíl, obsah a metody výuky matematiky a deskriptivní geometrie na vysokých školách technických, ekonomických a zemědělských. Její zodpovědný řešitel prof. V. MEDEK pronesl úvodní dopolední přednášku. Seznámil plénum s vnitřní strukturou a cíli úlohy. Výzkumná úloha RŠ — 16 má tři dílčí úlohy. První se zabývá analýzou připravenosti studentů přicházejících do prvních ročníků VŠTEZ, druhá cílem a obsahem vyučování matematiky a deskriptivní geometrie a třetí řeší metodické problémy. Cílem úlohy je vykonat důkladnou analýzu současného stavu vyučování matematice a deskriptivní geometrii u nás i v zahraničí a na základě této analýzy podat komplexní návrh obsahu a metod vyučování matematiky a deskriptivní geometrie na VŠTEZ.

Po přednášce prof. V. Medeka následovaly referáty zodpovědných řešitelů dílčích úloh úlohy RŠ — 16.

Analyza pripravivosti študentov prichádzajúcich do 1. roč. VŠTEP a prechod do 1. roč. (RŠ — 16 — 1)

doc. RNDr. BLANKA KOLIBAROVÁ, CSc., SVŠT Bratislava

Přednášející pohovořila o prospěchu studentů jednak při přijímacích zkouškách a vstupních

kontrolách, jednak při zkoušce za první semestr. Přitom sledovala, jak jsou připraveni studenti z různých typů středních škol vůbec, jaký vliv mělo předchozí vzdělání na výsledek přijímacího pohovoru a zkoušky z matematiky za první semestr. Dále se zmínila o připravenosti studentů z jednotlivých typů škol v určitých partiích matematiky. V další části přednášky hovořila o efektivnosti přijímacích zkoušek a opakovacích kursů a nastínila možná opatření pro zlepšení přípravy absolventů středních škol jak před vstupem na VŠTEZ, tak na počátku studia.

Matematika na jednotlivých fakultách vysokých škol inženýrských směrů (RŠ — 16 — 2)
doc. RNDr. OTAKAR JAROCH, VŠCHT Praha

Druhá dílčí úloha výzkumného úkolu RŠ — 16 je rozdělena na osm témat. Zabývá se vlastní náplní výuky matematiky na fakultách a vysokých školách 1. elektrotechnických, 2. strojních, 3. stavebních, 4. chemickotechnologických, 5. ekonomických, 6. báňských, hutních a dopravních, 7. zemědělských, dřevařských a lesnických. Osmé téma je věnováno světónázorovému aspektu výuky matematiky. Přednášející pohovořil o výsledcích průběžných oponentur jednotlivých témat a zhodnotil kladně práci všech zúčastněných řešitelů na této dílčí úloze. V závěru svého referátu nastínil další orientaci výzkumu na možnosti využití nových prostředků výpočetní techniky při výuce matematiky na VŠTEZ.

Metodika vyučování matematiky a deskriptivní geometrie na vysokých školách inženýrských směrů (RŠ — 16 — 3)
doc. RNDr. LUDVÍK NOVÁK, CSc., FT VUT Gottwaldov

Cílem úlohy RŠ — 16 — 3 bylo posoudit stav modernizace výuky matematiky na vysokých školách technických, ekonomických a zemědělských. Tento proces byl vynucen vědeckotechnickou revolucí a lze ho charakterizovat jako její důsledek. Přednášející seznámil plénem se všemi faktory, které je nutné zahrnovat do pojmu modernizace. Modernizaci nelze považovat za jednorázovou akci, kterou lze ukončit v přesně stanoveném termínu. Naopak, měla by se stát průběžným jevem, který v oblasti výchovně vzdělávací zabezpečuje soulad s dynamikou progresivního společenského vývoje. Je nutné co nejdříve řešit problémy rozsahu a obsahu studia a problém prostředků modernizace studia.

V závěru svého referátu přednášející konstatoval, že při sníženém rozsahu studia je reálným prostředkem k dosažení nutných vědomostí inženýrských kádrů pouze racionalizace výchovně vzdělávacího procesu.

Závěr jednání prvního dne 14. celostátní konference byl věnován první části jednání sekce fakult stejného zaměření. Zasedání proběhlo v tomto složení:

1. Sekce elektrotechnických fakult

(předsedající doc. J. KLÁTIL, VŠSE Plzeň)
(ČVUT Praha — 7, ČVUT Poděbrady — 4, SVŠT Bratislava — 5, VUT Brno — 7, VŠSE Plzeň — 4, VŠT Košice — 3, VŠB Ostrava — 2, VŠD Žilina — 1, PW Warszawa — 1, celkem 34 účastníků)

Sekce měla zařazeny na své první zasedání dva diskusní příspěvky: RNDr. Z. JANKOVSKÉHO, CSc. z ČVUT Praha o zkušenostech z výuky lineární algebry podle představových osnov a doc. F. MARTANA, CSc. z ČVUT Poděbrady o analogické problematice ve výuce matematické analýzy. Po obou příspěvcích se rozvinula rozsáhlá diskuse, z níž vyplynulo, že zvládnutí látky při nových osnovách je zejména v zimním semestru pro studenty mimořádně obtížné. Další část jednání byla věnována aktuální problematice spojené s probíhajícím přechodem na čtyřleté studium. Některé informace k těmto otázkám a perspektivám jejich řešení poskytl přítomným doc. M. Šulista. Řadu cenných pedagogických i jiných poznámek k řešení současných problémů připojil akademik Š. Schwarz.

2. Sekce stavebních fakult

(předsedající doc. B. KOLIBAROVÁ, SVŠT Bratislava)
(ČVUT Praha — 8, VUT Brno — 5, SVŠT Bratislava — 7, PLR — 3, BLR — 1, NDR — 1, celkem 25 účastníků)

Značná pozornost jednání sekce byla věnována problematice přestavby studia, zkušenostem z 1. ročníku. Ukázalo se, že navržené učivo pro 1. ročník přesahuje svým rozsahem časové i jiné možnosti zvládnutí. Cenným přínosem jednání sekce byly referáty zahraničních hostů dr. A. KIRCHHEIMA z NDR a G. ENEVY, CSc. z BLR, věnované výuce matematiky na vysokých školách inženýrských směrů v jejich zemích a dále diskusní příspěvky hostů z PLR.

3. Sekce strojních fakult

(předsedající prof. J. POLÁŠEK, ČVUT Praha)

(ČVUT Praha — 12, VUT Brno — 3, SVŠT Bratislava — 5, VŠST Liberec — 3, VŠSE Plzeň — 1, VAAZ Brno — 2, VŠT Košice — 2, PLR — 3, NDR — 1, BLR — 1, celkem 33 účastníků)

V sekci proběhlo pouze jedno samostatné jednání. Závěry tohoto jednání byly formulovány takto: a) Důležitým předpokladem pro splnění výukových cílů je zajištění odpovídající studijní literatury. b) Velkou pozornost je třeba věnovat přechodu studentů ze střední školy na vysokou s ohledem na vzrůstající podíl uchazečů z řad absolventů středních průmyslových škol. c) Zvláštní zřetel bude třeba věnovat diferencované výuce nadaných studentů. d) Velmi důležitá je výchova studentů k aktivnímu využívání výpočetní techniky. e) Jednou z možností zefektivnění pedagogického procesu je využití didaktické techniky. To vyžaduje širší a dokonalejší vybavení vysokých škol a vypracování metodiky racionálního využití didaktické techniky. Výuka i výchovná práce v matematice podle nového pojetí si vyžádá velkého úsilí a odpovědnosti učitelů matematiky.

4. Sekce chemickotechnologických fakult

(předsedající doc. O. JAROCH, VŠCHT Praha)

(VŠCHT Praha — 3, FT VUT Gottwaldov — 7, celkem 10 účastníků)

V jednání sekce byly diskutovány představové studijní plány. Bylo konstatováno, že byla jmenována oborová komise pro předměty matematicko-fyzikální. Jsou vypracovány osnovy a ediční plán učebnic.

5. Sekce fakult ekonomických

(předsedající doc. J. ŽILINKOVÁ, VŠE Bratislava)

(VŠE Praha — 6, VŠE Bratislava — 5, VŠB Ostrava — 1, VŠD Žilina — 3, celkem 15 účastníků)

Jednání sekce se zaměřilo na zkušenosti s přestavbou studia z pětiletého na čtyřleté, na problematiku literatury a učebních pomůcek, modernizaci výuky a otázky týkající se přijímacího řízení. Z jednání vyplynuly mj. tyto závěry:

a) Hledat cesty k lepšímu vybavení kateder moderní didaktickou technikou. b) Průběžně zajišťovat modernizaci obsahu kursu matematiky. c) Vytváření programů pro didaktickou techniku zařadit do vědeckovýzkumných úkolů.

6. Sekce fakult zemědělských

(předsedající doc. J. RŮŽIČKA, VŠZ Praha)
(VŠZ Praha — 4, VŠZ Brno — 5, VŠP Nitra — 3, VŠLD Zvolen — 2, celkem 14 účastníků)

Zasedání sekce navázalo na závěry jednání 6. konference pracovníků kateder matematiky a deskriptivní geometrie vysokých škol zemědělských, lesnických a dřevařských. Zvláštní pozornost byla věnována zajištění literatury pro výuku a sjednocení průběhu přijímacího řízení. Bylo konstatováno, že 6. celostátní konference v Turanech splnila svůj cíl a že je žádoucí nadále se setkávat a vyměňovat si zkušenosti na tomto užším fóru.

STŘEDA 20. ZÁŘÍ 1978

Před zahájením dopoledního přednáškového bloku měli účastníci konference příležitost zhlédnout prostory technologické fakulty VUT v Gottwaldově. V zasedací síni děkanátu byli uvítáni proděkanem doc. L. NOVÁKEM. Dále si prohlédli učebny pro přednášky a cvičení s dokonalým vybavením audiovizuální technikou, s možností kontroly práce jednotlivých posluchačů, televizním okruhem, prostě zařízení, která gottwaldovským mohou všichni závidět. Bezprostřední styk fakulty a závodu umožňuje i dokonalé vybavení laboratoří, pracovišť pro laboratorní práce posluchačů, špičkové zařízení pro vědeckovýzkumnou práci, jejíž výsledky se ihned realizují.

(dopolední zasedání řídil prof. V. MEDEK, SVŠT Bratislava)

Výchova při výuce matematiky a její světónázorový aspekt

doc. PhDr. ROMAN BEK, CSc., ČVUT Praha

Přednášející ve svém vystoupení zdůraznil, že součástí výchovné práce v matematice je ukázat na charakter lidské interakce se stále rozsáhlejšími reálnými systémy a na některé důležité aspekty volby optimálních matematických nástrojů, sloužících k poznání i cílevědomému působení na realitu.

Zkušenosti s vydáváním populárně vědecké literatury z matematiky

prof. RNDr. KAREL HAVLÍČEK, CSc., MFF
UK Praha

Prof. HAVLÍČEK pohovořil o významu popularizace vědy, o druzích populárně vědecké literatury a rozdílech mezi nimi. Dále promluvil o metodice popularizace matematiky.

V další části dopoledního jednání proběhla první část Tribuny mladých matematiků za řízení akademika Š. SCHWARZE. RNDr. JARMILA NOVOTNÁ ze SNTL v Praze hovořila o diskrétních analogiích některých nerovností pro funkce.

Dopolední program byl uzavřen přednáškou, která bezprostředně doplnila dopolední exkurzi na FT VUT:

Moderní výuková technologie na vysokých školách v ČSSR

doc. Ing. ARNOŠT HÖNIG, DrSc., VUT Brno

Přednášející popsal záměr výstavby Sdruženého audiovizuálního centra brněnských vysokých škol, které bude zajišťovat výrobu výukových televizních programů a vědeckého filmu. Svůj výklad doplnil videozáznamem, který natočil Ing. M. KOPŘIVA z PF UJEP v Brně roku 1978. Účastníci se zájmem zhlédli na dvou monitorech záznam audiovizuální techniky, které se užívá na jednotlivých našich vysokých školách.

Odpolední jednání bylo zahájeno úspěšnou průběžnou oponenturou výzkumné úlohy RŠ — 16. Úspěšně proběhla též závěrečná oponentura dílčí úlohy RŠ — 16 — 3. Oponentní rada ocenila význam řešení úlohy RŠ — 16 a doporučila, aby se v následujících letech v práci pokračovalo dílčí úlohou RŠ — 16 — 4: Metodika vyučování na VŠTEZ.

Část účastníků konference se zúčastnila exkurze do Kroměříže, kde zhlédla světoznámý zámek. Po návratu byla uskutečněna beseda s účastníky světového kongresu matematiků v Helsinkách, kterou řídil J. NAGY z ČVUT v Praze. Informace o tomto kongresu byla uveřejněna v příloze 6. čísla PMFA 1978.

Večer byla uspořádána přátelská neformální beseda se zahraničními účastníky ve světoznámém sklípku „Jelínek“ ve Vizovicích.

ČTVRTEK 21. ZÁŘÍ

Vzhledem k tomu, že se konference odehrávala ve světoznámém městě obuvi, patří dík

gottwaldovským organizátorům za umožnění návštěvy některých provozů tohoto obřího podniku; byla uskutečněna před zahájením dopoledního jednání a uzavřena návštěvou zajímavé expozice obuvnického muzea.

(dopolední zasedání řídil doc. F. HARANT, ČVUT Praha)

Cesty současné přípravy v matematice na VŠTEZ

prof. V. G. SUZDAL, dr. voj. nám. věd —
SSSR

Přednášející ve svém vystoupení poukázal na rozdíl v přístupu matematika a technika — inženýra při řešení konkrétních problémů, na možnosti využití některých moderních optimalizačních teorií. Zkoumal z různých hledisek relace mezi učitelem a posluchačem ve vyučovacím procesu.

Nematematické hodnoty vyučování matematiky na VŠT

doc. dr. F. BIERSKI — PLR

Ve svém vystoupení si doc. BIERSKI všiml všeobecného přínosu výuky matematiky, zdůraznil především aspekty světonázorové výchovy a výchovné možnosti při vyučování matematice.

Místo abstraktní algebry v moderním programu na vysoké škole

prof. dr. M. MACZYNSKI — PLR

Přednášející analyzoval vztah počítače a matematiky, hovořil o významu matematiky v průmyslu, vypočítával možnosti využití matematiky v technické praxi a zdůraznil význam algebry v programu matematiky vysokých technických škol.

V další části dopoledního programu uvedl akademik Š. SCHWARZ druhou část Tribuny mladých matematiků. Vystoupil v ní RNDr. D. TURZÍK z VŠCHT v Praze, který hovořil o hranovém pokrytí a grafech incidence. M. FIALKA z FT VUT v Gottwaldově seznámil účastníky konference se základními tvrzeními obecné teorie na trojúhelníkových $C^{(m)}$ elementech. Poukázal i na numerický význam této teorie.

Odpolední jednání probíhalo opět v sekcích. Diskutovaly se zejména problémy týkající se přijímacího řízení a diferencovaného studia. Znovu se potvrdilo, že pracovníci kateder škol téhož typu mají mnoho obdobných problémů,

kteří lze odstranit vzájemným sdělením zkušeností. Vedoucí sekci opět přinesli na závěrečné zasedání Komise a pracovního předsednictva řadu cenných podnětů a kritických připomínek pro další práci Komise a organizaci příštích konferencí.

ČTVRTEČNÍ VEČER byl večerem společenským, závěrečným. Nejprve vystoupil Bartošův soubor písní a tanců s doprovodem cimbálové muziky Máj. Viděli jsme v dokonalém provedení valašské tance, slyšeli melodické valašské písně. Následovalo pak taneční párové vystoupení matematiků, amatérské, ale provedené stejně vřele a srdečně.

PÁTEK 22. ZÁŘÍ 1978

(předsedající doc. L. NOVÁK, FT VUT Gottwaldov)

Prof. V. MEDEK přednesl plénu návrh závěrů konference:

XIV. celostátní konference se konala ve dnech 19.—22. 9. 1978 v hotelu Moskva v Gottwaldově. Konferenci uspořádaly katedra matematiky a deskriptivní geometrie FT VUT a katedra matematiky a deskriptivní geometrie SF SVŠT spolu s JČSMF a JSMF. Na práci konference se podílelo 166 domácích a 12 zahraničních účastníků. Vzhledem k tomu, že rokování konference se soustředilo na problematiku resortní výzkumné úlohy RŠ — 16: Cíl, obsah a metody vyučování matematiky a deskriptivní geometrie na VŠTEZ, přijali účastníci konference tyto závěry:

1. Účastníci konference vyslechli zprávy koordinátora a zodpovědných řešitelů dílčích úloh úlohy RŠ — 16: považují postup a metody řešení za vhodné a dosud získané výsledky za velmi užitečné pro práci učitelů kateder matematiky a deskriptivní geometrie na VŠTEZ.

2. Účastníci konference žádají předsednictva JČSMF a JSMF, aby se obrátila na ministerstvo školství ČSR a ministerstvo školství SSR se žádostí, aby:

a) vzhledem na probíhající přestavbu studia na VŠTEZ zařadila do plánu resortních výzkumných úkolů na období 1981 až 1985 resortní výzkumný úkol věnovaný optimalizaci a zefektivnění výuky matematiky v podmínkách pokračující VTR včetně hlubokého studia možností didaktické a výpočetní techniky;

b) uvažovala o důsledné diferenciaci výchovy

inženýra, a to podle možností hned po prvním ročníku (samostatné učební plány a rozložení výuky teoretických předmětů až do ukončení studia tak, jak to bude vyžadovat profil absolventů);

c) rozšířila časový prostor vymezený základy matematiky, protože podle zkušeností z výuky v 1. ročníku podle nových učebních plánů není možné dokočit přípravu z matematiky podle potřeb odborných předmětů zejména pro nedostatek času na vysvětlení a aplikaci látky na příkladech;

d) přijala nová opatření v souvislosti s přijímáním studentů na VŠTEZ; doporučujeme rozšířit možnost přijmout studenty s výborným prospěchem v těch předmětech, ze kterých je přijímací zkouška, bez přijímacích zkoušek;

e) pokračovala v úsilí homogenizovat vědomosti z matematiky zejména u těch studentů na gymnáziích, středních odborných školách a středních odborných učilištích, kteří budou pokračovat ve studiu na VŠTEZ.

f) hledala cesty k lepšímu vybavení kateder matematiky a deskriptivní geometrie moderní didaktickou a výpočetní technikou a vytvořila současně lepší možnosti pro nákup minikalkulaček pro studenty.

3. Účastníci konference považují účast zahraničních hostů na konferenci za velmi užitečnou a doporučují, aby podle možností i další konference se konaly se zahraniční účastí.

4. Účastníci konference se hlásí k projektu dalšího rozvoje československé výchovně vzdělávací soustavy a žádají všechny učitele kateder matematiky a deskr. geometrie, aby podporovali školské orgány v jejich úsilí realizovat myšlenky Projektu.

5. Příští, XV. celostátní konference se bude konat v září 1979 v západočeském kraji. Uspořádáním této konference byla pověřena plzeňská pobočka JČSMF spolu s katedrou matematiky VŠSE v Plzni.

V Gottwaldově dne 22. září 1978

Závěry byly plénem přijaty jednomyslně a bez připomínek. Potom se slova ujal předseda Komise JČSMF pro matematiku na VŠTEZ a poděkoval pořadatelům za vzornou organizaci a přípravu. Zdůraznil, že na této konferenci byla poprvé větší mezinárodní účast. Pořadatelé museli kromě běžných organizačních opatření

zajistit pro zahraniční účastníky tlumočení a vydávání některých konferenčních materiálů v cizích jazycích. Předseda Komise proto znovu poděkoval všem gottwaldovským organizátorům, zejména doc. RNDr. L. NOVÁKovi, CSc., proděkanu FT VUT. Na závěr svého projevu seznámil B. BUDINSKÝ plénum s návrhem programu 15. celostátní konference, která se bude konat v Karlových Varech.

Doc. L. NOVÁK prohlásil konferenci za ukončenou.

Ohlasy 14. celostátní konference

Prof. V. G. Suzdal — SSSR: „Obsah konference přímo souvisí s problematikou, kterou řeší naše katedra v pedagogickém procesu. Naučit v krátké době studenty logice, programování, připravit je ke studiu odborných disciplín a nezapomínat, že rozvoj vědy si vynucuje i v matematice řešit problémy se zřetelem na probíhající proces VTR. V Gottwaldově jsem poznal, že v SSSR, NDR, PLR i v BLR tento problém řešíme, ale je nutné výsledky našich pokusů aplikovat a realizovat v pedagogickém procesu, do denní didaktické praxe. K tomu tato konference JČSMF hodně přispěla. Je žádoucí, aby výsledky jejího jednání byly předmětem pozornosti školských orgánů. Doporučuji v praxi vzájemných kontaktů pokračovat.“

G. Eneva, CSc. — BLR: „Problematika, kterou jste se zabývali na konferenci, je i naší problematikou. Pokračujme a rozvíjme výměnu informací a kontaktů i v budoucnosti!“

Podobné názory a dojmy vyslovili i kolegové z PLR.

Na závěr jednání konference navštívila zasedání redaktorka krajového vysílání. Čs. rozhlasu a vyžádala si interview s předsedou Komise pro matematiku na VŠTEZ doc. B. BUDINSKÝM. Předmětem rozhovoru byla otázka, zda je matematika pro studenty těžká či lehká a zhodnocení průběhu konference.*)

J. Burešová, J. Voříšek

*) Krajové vysílání uvedlo tento rozhovor v pátek 22. 9. 1978 a zařadilo ho po krátké hudební vložce za zprávy o dražbě plnokrevníků v Napajedlích, o odstřelu divokých kachen a po instrukcích pro dálkový běh Moravským krasem.

CELOSLOVENSKÝ SEMINÁR

V dnech 18.—20. mája 1978 prebiehal v priestoroch Matice slovenskej v Martine pod záštitou Ministerstva školstva SSR III. celoslovenský seminár o využívaní didaktickej techniky pri modernizácii vyučovacieho procesu vo fyzike na základnej škole. Jeho prípravou bola poverená odborná skupina pre ZDŠ pri fyzikálno-pedagogickej sekcii Jednoty slovenských matematikov a fyzikov, vedená s. JAKUBOM ERHARDTOM.

Seminára sa zúčastnili okresní školskí inšpektori s aprobáciou pre fyziku a predsedovia sekcii fyziky pri okresných pedagogických strediskách. Hostami boli predseda výboru JSMF, vedúci katedry fyziky Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici doc. RNDr. STANISLAV ONDREJKA, CSc., zástupca fyzikálno-pedagogickej sekcie JČSMF, referent odboru školstva ONV v Olomouci s. MIROSLAV DVOŘÁK a okresný školský inšpektor odboru školstva ONV v Martine s. ONDREJ ILAVSKÝ.

V priebehu troch dní odzneli hodnotné prednášky, analyzujúce modernizačné aspekty didaktickej techniky a ich účinné využívanie vo vyučovaní fyziky.

Záver z III. celoslovenského seminára, ako plynú z prijatých opatrení, budú prenesené prostredníctvom následných seminárov v jednotlivých okresoch medzi všetkých učiteľov fyziky ZDŠ v SSR.

Po veľmi vecnej diskusii sa v sobotu 20. mája 1978 celoslovenský seminár skončil.

Jozef Dolinský

Ačkoliv se to nepožadovalo, Petr se rozhodl poznat trochu i fyziku. Kdysi zaslechl, že matematika se aplikuje ve fyzice, mysl si, že by měl objevit, jaké jsou tyto aplikace. Profesor fyziky stále hovořil o nekonečně malých veličinách a o těch z nich, které lze zanedbat. Profesor matematiky však varoval, že takové pojmy a postupy jsou nepřesné a dokonce nesprávné. Ale Petr poslouchal pozorně. Byl přesvědčen, že i když profesori matematiky a fyziky zřejmě spolu vůbec nemluví a tedy nehovoří stejným jazykem, jejich metodologie lze smířit.